

1 Aké sú druhy lehôt v občianskoprávných konaniach?

Procesné úkony, ktoré sú vhodné na dosiahnutie požadovaného právneho účinku, sa vo všeobecnosti môžu vykonávať v súlade s osobitnými lehotami vymedzenými v právnych predpisoch. Tieto ustanovenia platia v oblasti hmotného i procesného práva.

Príslušné podmienky v súvislosti s hmotným právom sú sčasti stanovené pravidlami týkajúcimi sa začatia súdneho konania a sčasti pravidlami týkajúcimi sa premlčania, ktoré vymedzujú lehoty platné pre začatie občianskoprávných konaní. Výnimka z týchto obmedzení sa poskytuje len podľa zákona s cieľom zaručiť bezpodmienečné vymozenie nárokov (teda napríklad v súvislosti s majetkovými nárokmi). Niektoré procesné úkony možno zákonne vykonať len v rámci osobitnej lehoty (termínu). Trvanie lehoty je v niektorých prípadoch jasne vymedzené zákonom, napríklad v prípade podania návrhu na nápravu (zákonná lehota), kým v iných prípadoch – napríklad v súvislosti s odstránením nedostatkov – to závisí od rozhodnutia súdu (sudcovská lehota). Metóda výpočtu používaná na stanovenie lehoty sa podstatne líši v prípade hmotného práva a procesného práva a líšia sa aj právne dôsledky nedodržania týchto dvoch druhov lehôt. Nedodržanie lehoty podľa hmotného práva vedie k premlčaniu a nemožno ho napraviť jeho odôvodnením. „Ospravedlnenie“ možno poskytnúť len vtedy, keď sa uplatní premlčacia lehota, a iba v súlade s príslušnými pravidlami hmotného práva. Procesné lehoty sa delia na subjektívne a objektívne lehoty. Medzi subjektívne lehoty patria lehoty, pri ktorých sa dátum začiatku musí vypočítať podľa dátumu oznámenia dotknutého účastníka konania a ktorých nedodržanie možno vo všeobecnosti napraviť návrhom na uvedenie do pôvodného stavu (návrhom na predloženie), kým objektívne lehoty nie sú viazané na oznámenie dotknutého účastníka konania a ich nedodržanie nemožno napraviť návrhom na uvedenie do pôvodného stavu.

2 Zoznam jednotlivých dní, ktoré sa považujú za dni pracovného pokoja v zmysle nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971.

V oddiele 102 ods. 1 zákona I z roku 2012 o zákonníku práce sú ako dni pracovného pokoja stanovené tieto dni: 1. január, 15. marec, Veľkonočný pondelok, 1. máj, Svätodušný pondelok, 20. august, 23. október, 1. november a 25. a 26. december.

3 Aké sú všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na lehoty jednotlivých občianskoprávných konaní?

Lehoty sa vypočítavajú v dňoch, mesiacoch alebo rokoch. Dátum začiatku nie je zahrnutý do lehôt vyjadrených v dňoch. Dátum začiatku je deň, v ktorom sa uskutoční úkon alebo iná udalosť (napr. doručenie, oznam), ktorá je dôvodom na začatie plynutia lehoty. Lehoty vyjadrené v mesiacoch alebo rokoch sa končia dňom zodpovedajúcim dátumu začiatku lehoty v danom mesiaci alebo, ak taký deň v mesiaci, v ktorom lehota uplynie, neexistuje, v posledný deň v mesiaci. Ak posledný deň lehoty je deň pracovného pokoja, lehota uplynie až v prvý pracovný deň nasledujúci po tomto dni. Lehota uplynie na konci posledného dňa, ale lehoty stanovené pre podania na súd alebo úkony, ktoré sa majú vykonať na súde, uplynú už na konci úradných hodín. Pre všetky ostatné veci sú všeobecné pravidlá platné pre lehoty v občianskoprávných konaniach stanovené v oddieloch 103 až 112 zákona III z roku 1952 o Občianskom súdnom poriadku (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“).

4 Ak sa nejaký úkon alebo formalita musia vykonať v rámci stanovenej lehoty, kedy začína táto lehota plynúť?

Dátum začiatku je deň, v ktorom sa uskutoční úkon alebo iná udalosť (napr. doručenie, oznam), ktorá je dôvodom na začatie plynutia lehoty. Dátum začiatku nie je zahrnutý do lehôt vyjadrených v dňoch.

5 Je možné ovplyvniť alebo zmeniť začiatok plynutia lehoty spôsobom zaslania alebo doručenia písomností (osobným dorúčením súdnym doručovateľom alebo poštou)?

V Občianskom súdnom poriadku sa neuvádza žiadny rozdiel medzi rôznymi spôsobmi doručenia dokumentov pri výpočte lehôt. Uplatňujú sa však určité osobitné ustanovenia, ak sa dokumenty posielajú elektronicky. Niektoré dokumenty sa posielajú znalcom v papierovej forme aj v prípade, že znalec udržiava kontakt so súdom elektronickými prostriedkami: súd poskytne znalcovi prílohy k súdnym dokumentom v papierovej forme alebo na inom dátovom médiu, ak by v dôsledku veľkého objemu alebo povahy dátového média digitalizácia predstavovala neprimeranú alebo neprekonateľnú záťaž alebo ak je hodnovernosť papierových dokumentov otázna. Ak sú z uvedených dôvodov k elektronickým dokumentom, ktoré posielala súd, priložené prílohy v papierovej forme, základom pre výpočet lehoty je dátum prijatia prílohy. V prípadoch vymedzených v Občianskom súdnom poriadku sa podania týkajúce sa konania a doručenie súdnych dokumentov už uskutočňujú elektronicky. Dni, v ktorých systém doručovania používaný na tieto účely nie je v prevádzke aspoň štyri hodiny, sa nezapočítavajú do lehoty stanovenej zákonom alebo súdom.

Ak sa komunikácia v rámci konania vykonáva elektronickými prostriedkami, dôsledky nedodržania lehoty sa neuplatňujú vtedy, keď bolo podanie na súd podané elektronicky najneskôr v posledný deň v súlade s požiadavkami IT systému. Pokiaľ ide o výpočet lehoty, podanie sa považuje za podané vtedy, keď IT systém súdu odošle potvrdenie o prijatí v súlade s ustanoveniami právnych predpisov. Formulár na podanie prostredníctvom pamäťového média určuje predseda Národného súdneho úradu. Pamäťové médium je potrebné podať na súd osobne alebo poštou najneskôr tri pracovné dni odo dňa, keď kontaktná osoba pre elektronické podania dostala potvrdenie o prijatí formulára súdom. Súd prostredníctvom systému služieb automaticky zašle kontaktnej osobe pre elektronické podania potvrdenie o prijatí pamäťového média. Podanie sa považuje za doručené súdu v deň, ktorý je uvedený v potvrdení o prijatí formulára súdom.

6 Ak lehota začína plynúť okamihom vyskytnutia udalosti, započítava sa do lehoty aj deň, kedy sa udalosť vyskytla?

Dátum začiatku nie je zahrnutý do lehôt vyjadrených v dňoch. Dátum začiatku je deň, v ktorom sa uskutoční úkon alebo iná udalosť (napr. doručenie, oznam), ktorá je dôvodom na začatie plynutia lehoty.

7 Ak je lehota vyjadrená v dňoch, započítavajú sa do uvedeného počtu dní kalendárne dni alebo len pracovné dni?

Keď je lehota vyjadrená v dňoch, uvedený počet dní sa vzťahuje na kalendárne dni. Ak však posledný deň lehoty je deň pracovného pokoja, lehota uplynie až v prvý pracovný deň nasledujúci po tomto dni.

8 Ak je táto lehota vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Lehoty vyjadrené v mesiacoch alebo rokoch sa končia dňom zodpovedajúcim dátumu začiatku lehoty v danom mesiaci alebo, ak taký deň v mesiaci, v ktorom lehota uplynie, neexistuje, v posledný deň v mesiaci.

9 Kedy uplynie lehota, ak je vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Lehoty vyjadrené v mesiacoch alebo rokoch sa končia dňom zodpovedajúcim dátumu začiatku lehoty v danom mesiaci alebo, ak taký deň v mesiaci, v ktorom lehota uplynie, neexistuje, v posledný deň v mesiaci.

10 Ak posledný deň lehoty pripadá na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, predlžuje sa lehota do prvého nasledujúceho pracovného dňa?

Áno.

11 Existujú nejaké okolnosti, za ktorých sa lehota predlžuje? Za akých podmienok sa môže uplatniť predĺženie?

Okrem prípadov uvedených v predchádzajúcom texte môže súd na základe významných dôvodov jedenkrát predĺžiť lehotu, ktorú určil, pričom však lehota – vrátane jej predĺženia – nesmie presiahnuť štyridsaťpäť dní, pokiaľ si poskytnutie znaleckého posudku nevyžaduje dlhšiu lehotu. Záonné lehoty sa môžu predĺžiť len v prípadoch uvedených v zákone. Obdobie od 15. júla do 20. augusta každého roka nie je zahrnuté do lehôt vyjadrených v dňoch (v dôsledku justičných prázdnin). Ak by lehota vyjadrená v mesiacoch alebo rokoch mala uplynúť počas justičných prázdnin, uplynie v deň nasledujúceho mesiaca, ktorý zodpovedá dátumu začiatku lehoty, alebo, ak tento deň stále patrí do obdobia justičných prázdnin, v prvý deň po justičných prázdninách. V zákone sú stanovené aj výnimky z justičných prázdnin. Súd musí osobitne upozorniť účastníkov konania na tieto výnimky. Ustanovenia o justičných prázdninách možno uplatniť iba na mimosúdne konania upravené v iných zákonoch ako v Občianskom súdnom poriadku, ak to umožňuje osobitný zákon.

12 Aké sú lehoty na odvolanie?

Platí všeobecné pravidlo, že odvolanie možno podať do 15 dní od ohlásenia rozhodnutia.

13 Môže súd zmeniť lehotu, najmä lehotu týkajúcu sa dostavenia sa na súd alebo stanoviť osobitný dátum na dostavenie sa?

Súd môže na základe významných dôvodov jedenkrát predĺžiť lehotu, ktorú určil, pričom však lehota – vrátane jej predĺženia – nesmie presiahnuť štyridsaťpäť dní, pokiaľ si poskytnutie znaleckého posudku nevyžaduje dlhšiu lehotu. Záonné lehoty sa môžu predĺžiť len v prípadoch uvedených v zákone.

14 Ak sa úkon určený účastníkovi, ktorý má pobyt v mieste, kde by mal právo na predĺženie lehoty, oznámi v mieste, kde osoby, ktoré tam majú pobyt, nemajú právo na predĺženie lehoty, stráca táto osoba právo na uvedené predĺženie lehoty?

Pravidlá týkajúce sa občianskoprávneho konania v Maďarsku neumožňujú predĺžiť lehotu na základe miesta bydliska účastníkov konania. Účastníci konania však môžu poskytnúť ospravedlnenie za nedodržanie lehoty, ak sa z ospravedlniteľného dôvodu nenachádzali na adrese uvedenej v osobných údajoch a v registri adries.

15 Aké sú dôsledky nedodržania lehôt?

Pokiaľ nie je v zákone stanovené inak, účastníci konania už nemôžu právoplatne vykonávať procesné úkony, ktorých sa týka nedodržanie lehoty. Dôsledky nedodržania lehoty – s výnimkou prípadov stanovených zákonom – sa uplatňujú automaticky bez predchádzajúceho oznámenia. Ak sa v súlade so zákonom dôsledky nedodržania lehoty uplatňujú len v prípade predchádzajúceho oznámenia alebo na návrh odporcu, úkon, ktorého lehota nebola dodržaná, možno vykonať počas obdobia uvedeného v oznámení alebo až do podania návrhu, prípadne, ak sa tento návrh predloží na pojednávaní, do prijatia príslušného rozhodnutia. Ak ktorémukoľvek z účastníkov konania zabráni vo vykonaní úkonu všeobecne známa udalosť alebo prírodná či iná prekážka, ktorú nemôže ovplyvniť, nepovažuje sa to za nedodržanie lehoty. Dôsledky nedodržania lehoty sa neuplatnia, ak sa podanie na súd vykoná formou doporučenej zásielky najneskôr v posledný deň lehoty.

16 Ak uplynie daná lehota, aké prostriedky nápravy majú k dispozícii účastníci, ktorí zmeškali lehotu, t. j. strany v omeškaní?

Účastníci konania môžu predložiť návrh na uvedenie do pôvodného stavu ako ospravedlnenie nedodržania lehoty. Súd musí o návrhu spravodlivo rozhodnúť. V prípade, že sa účastník konania alebo jeho zástupca nedostaví v danom dátume na súd alebo zmešká lehotu z dôvodu, ktorý nemôže ovplyvniť, dôsledky nedodržania lehoty – okrem prípadov uvedených ďalej – možno odstrániť poskytnutím odôvodnenia nedodržania lehoty. Žiadne odôvodnenie nemožno poskytnúť, ak sa možnosť odôvodnenia vylučuje zákonom, ak dôsledkom nedodržania lehoty možno predísť bez odôvodnenia, ak z nedodržania lehoty nevyplýva žiadna nevýhoda vyjadrená v rozsudku súdu alebo ak účastník konania nedodrží ani novú lehotu stanovenú na základe návrhu na uvedenie do pôvodného stavu.

Návrhy na uvedenie do pôvodného stavu možno podať do pätnástich dní. Táto lehota sa musí vypočítvať na základe zmeškaného dátumu uplynutia lehoty alebo posledného dňa zmeškanej lehoty. Ak sa však účastník konania alebo jeho zástupca dozvie o nedodržaní lehoty až neskôr alebo ak sa prekážka odstráni až neskôr, lehota na podanie návrhu na uvedenie do pôvodného stavu začne plynúť od okamihu, keď sa účastník konania dozvie o nedodržaní lehoty alebo keď sa odstráni prekážka. Návrh na uvedenie do pôvodného stavu nemožno podať po uplynutí obdobia troch mesiacov od dátumu nedodržania lehoty.

Návrh na uvedenie do pôvodného stavu musí obsahovať príčiny nedodržania lehoty a okolnosti, vzhľadom na ktoré je pravdepodobné, že nedodržanie lehoty bolo neúmyselné. V prípade nedodržania termínu sa úkon, ktorého lehota na vykonanie nebola dodržaná, musí vykonať súčasne s podaním návrhu na uvedenie do pôvodného stavu.

Ak možnosť odôvodnenia vylučuje zákon alebo ak návrh na uvedenie do pôvodného stavu bol podaný neskoro, návrh sa musí zamietnuť bez ohľadu na podstatu veci. To isté platí aj v prípade nedodržania lehoty, ak účastník konania, ktorý podal návrh na uvedenie do pôvodného stavu, nevykoná zároveň s podaním návrhu úkon, ktorého lehota nebola dodržaná.

Voči rozhodnutiam o zamietnutí návrhu na uvedenie do pôvodného stavu sa možno odvolať.

Posledná aktualizácia: 15/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.